

Rzecz o
Innowacjach i Inwestycjach

MATERIAŁY PROMOCYJNE CENTRUM INTELIGENTNEGO ROZWOJU

Uniejów – mała gmina z wielką wizją

Rozmowa
z burmistrzem
Miasta Uniejów
Józefem Kaczmarkiem

Panie Burmistrzu, Uniejów jest w ścisłej czołówce gmin, które postawiły na inteligentny i zrównoważony rozwój. Co stanowi fundament tego sukcesu?

Ważny jest dla nas zarówno rozwój gospodarczy, jak i troska o środowisko naturalne i mieszkańców. Woda geotermalna to ogromne bogactwo. Ale sam surowiec nie wystarczy. Kluczowy jest pomysł i długofalowa strategia. Nie kopiowaliśmy innych, lecz mieliśmy swój pomysł. Patrzyliśmy, co mamy unikalnego i jak to zamienić w przewagę. Od geotermii zaczęliśmy już ponad dwie dekady temu. W tym celu dobrze wykorzystaliśmy Fundusze Europejskie. Dziś z tej samej wody ogrzewamy domy, baseny, murawę boisk, a nawet ścieżki w parku. A pomysłów na wykorzystanie wody ciągle przybywa.

Uniejów to również pierwsze termalne uzdrowisko w Polsce. Jakie znaczenie miał ten status?

Olbrzymie. W 2012 roku jako pierwsi otrzymaliśmy ten status i otworzyło to drogę do

inwestycji uzdrowiskowych, rozwoju turystyki i zdrowia. Ale te inwestycje nie spadły z nieba – pracowaliśmy nad tym latami. Zrównoważona eksploatacja wód termalnych w sferze rekreacyjnej i leczniczej przyczyniła się do rozwoju gospodarczego. Dziś działa tutaj nowoczesne sanatorium i kompleks termalno-basenowy „Termy Uniejów”. W ciągu 10 lat w Uniejowie powstało 25 całorocznych obiektów gastronomicznych, kilka dużych hoteli oraz wiele mniejszych obiektów oferujących usługi noclegowe. Rozwinął się handel i usługi w zakresie wellness i spa.

Innowacje energetyczne to wizytówka gminy. Co czyni wasz system unikalnym?

Stworzyliśmy tzw. wyspę energetyczną. Sami produkujemy prąd i ciepło. Mamy sieć geotermalną i kogenerację gazową, a teraz dochodzi farma fotowoltaiczna. Około 70% budynków już korzysta z sieci ciepłej. W nowych mieszkaniach jest osobny kurek z wodą geotermalną. To nie tylko komfort, ale i niezależność. Co ważne, nie marnujemy niczego: woda użyta do ogrzewania trafia potem do basenów, murawy boiska i parku. To kaskadowy odbiór energii w praktyce.

► Zamek Arcybiskupów Gnieźnieńskich w Uniejowie.

Wspomniał pan o pomysłach. Czy ten pomysł to tylko energia?

Zdecydowanie nie. Myślenie innowacyjne dotyczy także edukacji, kultury i współpracy. Nowe przedszkole, Odnowiony XIX-wieczny dworek, w którym mieści się Gminne Centrum Kultury, Centrum SOWA, Centrum „Spycimierskie Boże Ciało” – to wszystko łączy tradycję z nowoczesnością. W SOWIE dzieci uczą się przez eksperyment, a w pobliskim Spycimierzu pokazujemy, jak wygląda nasze niematerialne dziedzictwo. W 2021 roku kwiatowe dywany na procesję Bożego Ciała zostały wpisane na Listę Reprezentatywną Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO. To ogromne wyróż-

nienie, ale i zobowiązanie, dlatego w tej niewielkiej wsi wybudowaliśmy Centrum „Spycimierskie Boże Ciało” – nowoczesną placówkę edukacyjną i kulturalną z ekspozycją multimedialną, strefą warsztatową i salą konferencyjną. Tradycja nie może być zamrożona w muzeum – ona musi żyć. To nasze podejście.

Czy tak ambitne działania są możliwe bez współpracy z nauką i biznesem?

Naukowcy pomagają nam stymulować nowe pomysły, analizując dane, wspierając decyzje. Współpraca z Centrum Nauki Kopernik, Politechniką Łódzką, Uniwersytetem Łódzkim czy Akademią Sztuk Pięknych to dla nas codzienność, ale najważniejsze jest

coś innego: innowacje wdrażają nie urzędnicy, tylko przedsiębiorcy. My tworzymy warunki, dlatego powstało Uniejowskie Centrum Obsługi Przedsiębiorcy. W ramach projektu utworzono biuro, gdzie świadczone są pakiety usług doradczych dla przedsiębiorców z branży kosmetycznej, rolno-spożywczej i energetycznej. Planowane są diagnozy potrzeb firm, analizy rozwojowe, a także wydarzenia biznesowe z udziałem ekspertów. Efektem będzie stworzenie przestrzeni do testowania pomysłów i budowania powiązań gospodarczych, także za granicą. Geotermia to nasz zasób, ale to przedsiębiorcy nadają jej konkretne zastosowania.

Wielu uważa, że innowacja to technologia, a pan mówi też o tradycji.

Bez szacunku dla przeszłości innowacje nie mają sensu. Dziedzictwo to nie przeszłość – to narzędzie do budowania przyszłości. Pokazaliśmy to w Spycimierzu, ale też w tym, jak dbamy o nasze zabytki. Zamek pełni funkcje hotelową, konferencyjne i gastronomiczne, jest ogrzewany geotermią. Goście przyjeżdżają na obiad, ale zostają na dłużej. Odwiedzają Termy, a potem spacerują bulwarami i poznają historię miasta. Warto

wspomnieć o tętni solankowej, w której urządziliśmy restaurację. To nie tylko element uzdrowiskowy, ale przestrzeń relaksu i spotkań. Wszystko spięte jednym pomysłem: zdrowie, natura i jakość życia.

Czy mała gmina może być innowacyjna?

To mit, że innowacje rodzi się tylko w metropoliach. Mniejsza skala to często szybsze decyzje, większa elastyczność i bliskość społeczności. Mamy swoje tempo, ale równie wysokie ambicje. Jesteśmy dowodem, że mała gmina w centrum Polski może tworzyć rozwiązania, które inspirują innych.

A co pana osobiście najbardziej cieszy?

To, że nie jesteśmy projektem narzuconym z góry. Mieszkańcy czują, że mają wpływ na to, co się dzieje i razem tworzymy coś ważnego. Przedsiębiorcy mają warunki, dzieci mają przestrzeń do rozwoju, turyści wracają. Innowacja nie polega na technologicznym błysku. Dla mnie innowacja powinna służyć ludziom, prowadzić do trwałej zmiany jakości życia i na tym się skupiamy, a to, że robi to Uniejów – mała gmina nad Wartą – to chyba najlepszy dowód, że się da.

Andrzej Szoszkiewicz

Małopolska: region innowacji, przedsiębiorczości i zielonej transformacji

Małopolska rozwija się dynamicznie, łącząc tradycję z nowoczesnością. Region stawia na innowacje, wsparcie przedsiębiorców, rozwój kompetencji oraz zielone technologie. Dzięki ścisłej współpracy nauki z biznesem i kompleksowym programom wsparcia przyciąga inwestorów oraz sprzyja rozwojowi start-upów i firm rodzinnych.

Małopolska – region innowacji i przedsiębiorczości

Małopolska to jeden z najbardziej dynamicznych regionów Polski, który z powodzeniem łączy rozwój gospodarczy z inwestycjami w nowoczesne technologie i edukację. Wsparcie przedsiębiorców na każdym etapie działalności jest tu priorytetem. Samorząd województwa realizuje programy takie jak #StartUP Małopolska czy SPIN – Małopolskie Centra Transferu Wiedzy, które pomagają młodym firmom i tym, którzy wdrażają innowacje, szybko się rozwijać. Dostęp do funduszy unijnych oraz wsparcie doradcze pozwalają przedsiębiorcom z regionu skutecznie konkurować na rynku krajowym i międzynarodowym.

dowym. W 2024 r. Małopolska uzyskała specjalne wyróżnienie w konkursie „Europejski Region Przedsiębiorczości” organizowanym przez Komitet Regionów UE we współpracy m.in. z Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim, co potwierdza skuteczność tych działań i jest doceniane również na arenie międzynarodowej.

Wsparcie MŚP i rozwój firm rodzinnych

Samorząd Województwa Małopolskiego oferuje różnorodne instrumenty wsparcia, które obejmują mentoring, szkolenia, doradztwo oraz finansowanie. Programy takie jak Małopolska GO! wspierają ekspansję zagraniczną, a Fundusz Sprawiedliwej Transformacji pomaga m.in. w modernizacji i dekarbonizacji firm. Szczególną uwagę zwraca się także na sukcesję firm rodzinnych poprzez Program „Małopolska Sieć Sukcesorów”, co sprzyja stabilności lokalnej gospodarki i pozwala na zachowanie dziedzictwa przedsiębiorczości. Takie działania są szczególnie ważne w regionie, gdzie wiele firm rodzinnych stanowi fun-

dament gospodarki i miejsc pracy dla lokalnych społeczności.

Edukacja i rozwój kompetencji

Inwestycje w kompetencje mieszkańców, zwłaszcza młodych ludzi, to kluczowy element strategii rozwoju regionu. Program „Zawodowa Małopolska” wspiera nowoczesne szkolnictwo zawodowe, dostosowując je do potrzeb rynku pracy i przyszłych trendów. W programie StartUP Małopolska młodzi przedsiębiorcy mogą liczyć na wsparcie w postaci kompleksowych programów akcelerycyjnych, które pomagają nie tylko w zakładaniu firm, ale też w budowaniu trwałych, innowacyjnych przedsiębiorstw. To ważne, ponieważ rozwój kapitału ludzkiego zapewnia regionowi długoterminową przewagę konkurencyjną i sprzyja zatrzymaniu młodych talentów na miejscu.

Ekosystem innowacji – klastry i parki technologiczne

Małopolska może pochwalić się rozbudowaną infrastrukturą wspierającą innowacje. Klastry,

parki technologiczne i centra transferu technologii tworzą sprzyjające środowisko dla współpracy nauki z biznesem. Instytucje takie jak LifeScience Kraków czy Krakowski Park Technologiczny pomagają firmom szybciej wprowadzać nowoczesne rozwiązania na rynek. To pozwala na kreowanie nowych miejsc pracy i rozwój wysoko zaawansowanych technologii, które mają szansę zmieniać cały rynek.

Zielona transformacja i B+R

Małopolska aktywnie realizuje strategię związane z zieloną gospodarką, inwestując w odnawialne źródła energii i technologie energooszczędne. Region wspiera projekty badawczo-rozwojowe i finansuje innowacje, które pozwalają na redukcję emisji i poprawę efektywności energetycznej. Jako Regionalna Dolina Innowacji, Małopolska jest liderem w zakresie rozwoju badań i technologii, które odpowiadają na globalne wyzwania klimatyczne. Region aktywnie angażuje się w międzynarodowe inicjatywy, które dążą do modernizacji przemysłu w tym zakresie.

Szczególnie warte odnotowania jest partnerstwo Inicjatywa Awangarda, w ramach którego Małopolska prowadzi Projektowi Pilotażowemu Wodór. Łączy on ze sobą regiony zorientowane na budowanie silnych ekosystemów innowacji wodorowych i rozbudowy europejskich łańcuchów wartości. Wsparcie takich projektów ma na celu nie tylko ochronę środowiska, ale także tworzenie przewagi konkurencyjnej regionu na arenie międzynarodowej, co jest istotne w kontekście rosnących oczekiwań rynku i konsumentów.

Przyciąganie inwestorów i rozwój infrastruktury

Centrum Business in Małopolska odgrywa kluczową rolę w pozyskiwaniu inwestorów, oferując kompleksową obsługę oraz pomoc w dostępie do infrastruktury i terenów inwestycyjnych. Polska Strefa Inwestycji zarządzana przez Krakowski Park Technologiczny obejmuje już ponad 90 gmin regionu i przyciągnęła inwestycje o wartości ponad 11 mld zł. Kraków, jako centrum usług wspólnych i technologicznych, jest miej-

scem, gdzie globalne firmy rozwijają działalność, korzystając z wykwalifikowanej kadry i dogodnej infrastruktury. To wszystko tworzy sprzyjające warunki do rozwoju biznesu i podnoszenia konkurencyjności, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

Wyzwania i przyszłe perspektywy

Przed Małopolską stoją wyzwania związane z cyfryzacją, transformacją energetyczną oraz zmieniającym się otoczeniem geopolitycznym. Region ma jednak solidne podstawy, aby sprostać tym wyzwaniom dzięki inwestycjom w edukację, innowacje i rozwój technologiczny. Projekty rozwijane przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie takie jak Wydział Technologii Kosmicznych, superkomputery Helios czy Fabryka AI pokazują potencjał Małopolski jako lidera nowoczesnej gospodarki. Wspieranie MŚP w cyfrowej transformacji oraz dalsza rozbudowa ekosystemu innowacji zapewnią regionowi trwałą rozwój i konkurencyjność w Europie.

Martyna Posilek

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA